

5/2017 Klagebehandling vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv 2017-2018

Bakgrunn

Rovviltnemndene vurderte i fellessak 1/17 den 23. mai 2017 at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. §§ 4, 7,8 og 10 i rovviltforskriften.

De vedtok i møtet en kvote på seks ulver for betinget skadefelling i perioden 1. juni 2017 – 15. februar 2018, for å forebygge betydelige skader på husdyr og tamrein.

Vedtaket er påklaget av foreningen NOAH - for dyrs rettigheter. Klagen er datert 14. juni 2017. Vedtaket ble gjort tilgjengelig på vedtaksregisteret miljøvedtak.no den 24. mai 2017. Sekretariatet anser at klageren har rettslig klageinteresse og at klagen er datert innen klagefristens utløp.

Klagen

Det vises til klagen i sin helhet og som er vedlagt denne innstillingen. I korte trekk anfører klager følgende:

NOAH mener at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av ulv, og strider mot nasjonal og internasjonal lov - §§ 5, 8, 9 og 18 i naturmangfoldloven (nml.), Grunnlovens § 112 og artikler 2 og 9(2)(b) i Konvensjon om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres naturlige leveområder (Bern-konvensjonen). NOAH mener at vilkåret om at skadefelling «ikke truer bestandens overlevelse» ikke er oppfylt og at vedtaket ikke oppfyller kravene i nml. §§ 8 og 9.

NOAH mener at på grunn av det høye nivået av innavl i den skandinaviske ulvebestanden som utgjør en stor trussel mot ulvebestandens overlevelse på lang sikt, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i saken. Dette betyr at det må sikres at ethvert tiltak som planlegges å gjennomføre ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av ulvebestanden i Norge. I denne forbindelse er NOAH spesielt bekymret for at vedtaket ikke angir hva slags innsats skal gjøres for å identifisere den genetiske opprinnelsen til streifende ulv. Forekomst av slike genetisk viktige ulver kan ikke utelukkes og disse individene bør identifiseres før felling i størst mulig grad.

NOAH mener at rovviltnemnda har ikke gjort tilstrekkelige tiltak til å sikre at fellingen ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av ulvebestanden i Norge. Rovviltnemnda har ikke vist at fellingen ikke truer ulvebestandens overlevelse på lang sikt, eller sannsynliggjort at ulvebestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Rovviltnemnda gir verken kunnskapsgrunnlaget eller forklaringer for sine konklusjoner. Dette oppfyller ikke kravet i § 8 i nml om kunnskapsgrunnlaget til offentlige beslutninger. I tillegg har rovviltnemnda unnlatt å vurdere noen av de usikkerhetene knyttet til ulvebestandens status og forventede utvikling, og har derfor anvendt føre-var prinsippet for snevert, jf. § 9 nml. Tatt i betraktning at ulv er kritisk truet i Norge, står rovviltnemndas kunnskapsgrunnlag ikke i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Heller ikke er kravet til presisjon oppfylt, jf. rovviltforskriften § 7 andre ledd. NOAH mener at rovviltnemnda har ikke tatt tilstrekkelige

tiltak (knyttet til rask identifikasjon av genetisk viktige individer) til å sikre at fellingen ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av ulvebestanden i Norge.

Sekretariatets kommentarer til klagen

I sekretariatet saksforberedelse til nemndas behandling av klagen, legges det vekt på om klager legger frem informasjon som ikke var kjent for nemnda ved behandlingen av saken, eller på annen måte synliggjør at nemnda har foretatt en uriktig vektlegging av ulike hensyn.

Sekretariatet har noen korte kommentarer til de hovedmomentene som NOAH baserer sin klage på.

Den skandinaviske ulvebestandens utfordringer rundt innavlsdepresjon og viktigheten av å ivareta innvandrere som kan tilføre nye gener inn i bestanden, mener vi at nemndene er godt kjent med. For å identifisere eventuell genetisk viktig ulv, trengs imidlertid en fungerende DNA prøve av det individet som representerer et skadepotensial - og som Fylkesmannen eventuelt vil gi skadefellingstillatelse på. I de aller fleste tilfeller vil det være urealistisk å gjennomføre en slik kontroll, før Fylkesmannen fatter vedtak om skadefelling. Skulle imidlertid Fylkesmannen være kjent med at det skadegjørende individet trolig er genetisk viktig, vil også denne kunnskapen inngå i en totalvurdering rundt hvilke tiltak man ønsker å iverksette for å redusere risikoen for skader.

Sekretariatet mener videre at saksdokumentene i saken og vedtaket som er fattet sannsynliggjør at bestanden vil nå bestandsmålet også i 2018. Det vil alltid foreligge en viss usikkerhet rundt oppnåelse av bestandsmålet siden det er en rekke variabler man ikke kontrollerer. Det er imidlertid størrelsen på eventuell kvote for lisensfelling og ikke betinget skadefellingskvote som normalt vil regulere uttaket av ulv og dermed sannsynlighet for at bestandsmålet nås i 2018.

Sekretariatet vil også minne om at vurderinger etter relevante bestemmelser i naturmangfoldloven fremgår både av saksdokumentene og i selve vedtaket. Fylkesmannen vil ved vurdering av eventuell skadefellingstillatelse, gjøre en konkret vurdering om hjemmelsvilkårene er tilstede i hvert enkelt tilfelle.

Sekretariatets innstilling til vedtak:

Rovviltnemndene i region 4 og 5 anser at det ikke er framkommet forhold eller nye opplysninger som tilsier at vedtak 1/17 av 23. mai bør endres.

Rovviltnemndene kan ikke se at det er kommet frem nye momenter som endrer det rettslige eller faktiske grunnlaget for roviltnemndenes vedtak. Klagen tas etter dette ikke til følge.

Klagen oversendes Klima – og Miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd.

Vedlegg:

1. Klage fra NOAH - for dyrs rettigheter datert 14. juni 2017.